

merető táblázatot, az atlaszt alkotó térképfajták jelkulcsait, majd az elkészült térképek közül 12 megközelítési térképet, illetve az elkészített mintalapokat, melyek a dolgozatban szóban kifejtett elképzelések gyakorlati megvalósítása. A mellékletben a teljes atlasz makett is megtalálható, ami egy magas szakmai igényességgel, jól átgondoltan szerkesztett kiadvány elképzelését mutatja be.

3. **Balogh László:** *Hajózási térképek Magyarország vizeiről*

(Témavezető: dr. Zentai László; külső konzulens: Hegedüs Ábel)

A hajózási térképek alig ismert területe a kartográfianak, mivel a hajózás, a különböző közlekedési és szállítási módok közül napjainkig sokat veszített jelentőségéből. A jelöltnek nem volt könnyű dolga, de megfelelő kitartással felkutatta azon intézményeket, ahol adatokat szerezhetett, és tájékozódni tudott a hazai vízügyi, illetve folyami hajózási térképek kialakulásáról. A hajózási navigációs térképek mellett bemutatja az általános, majd részletesebb folyamfelméréseket is. A dolgozat részletesen ismerteti a Duna, valamint a Balaton hajózási térképeit, és összehasonlítja a különböző kiadásokat tartalmi és kiviteli szempontból is. Külön fejezet ismerteti a hajózáshoz kapcsolódó jogi szabályozást, hiszen alapvetően ez szabja meg a térkép tartalmát; külön kitér többek között a Duna Bizottság szerepére is. A dolgozat alapos gondos munka, külalakja megfelelő.

4. **Gallé Erika:** *Térképészeti alapismeretek bemutatása 6–10 éves gyermekeknek*

(Témavezetők: dr. Jesús Reyes és dr. Török Zsolt)

A térképészeti alapismeretek oktatása kisiskoláskorban igen kis szerepet kap az oktatásban, pedig a térképi ábrázolások napjaink egyre fontosabb szereplői. A térképolvasás az idegen nyelvekhez hasonlóan fontos kommunikációs ismeretté vált. A jelölt leírja, milyen történeti kutatásokat végzett, tanulmányozta a XIX. század végén és a XX. század folyamán megjelent magyar iskolai atlaszokat, az alkalmazott ábrázolási módszereket. Az olvasó megtudhatja azt is, hogy milyen térképészeti alapismereteket tanítanak jelenleg a magyar általános iskolákban.

A szakdolgozat célja egy gyermekeknek szóló, ismeretterjesztő kiadvány összeállítása. A szöveg igazodik az életkori sajátosságokhoz, könnyen és jól olvasható. A mellékletben a kiadvány három fejezetének a részletes feldolgozása és két fejezetnek a makettje, valamint CD lemezen az iskolás gyermekekkel folytatott tesztelés is megtekinthető. A dolgozat logikus felépítésű, tagolása kitűnő, külalakja igényes.

5. **Lukács Lilla:** *Prinz Gyula tájszemléletének és tájrajzi neveinek kartográfiai vonatkozásai*

(Témavezető: Faragó Imre; külső konzulens: dr. Hevesi Attila)

A jelölt térképészként elsőként vállalkozott arra, hogy Prinz gondolatait felelevenítse, tájneveit és tájhatárait az általa kidolgozott térképi jelkulcs segítségével a szükséges és megfelelő méretarányban bemutassa. A diplomamunka röviden, tömören végig követi a magyar tájtudat történetiségét, kitérve a kartográfiai vonatkozásokra. A kis méretarányú általános földrajzi térképeken, az iskolai atlaszok térképlapjain a településnevek mellett a tájnevek alkotják a legnépesebb névrajzi csoportot. A nevek lehetnek népi eredetűek vagy a tudomány által alkotott, mesterséges elnevezések. A diplomamunka melléklete az 1:1 000 000 méretarányú térkép, amelynek önálló szerkesztésével a jelkulcs és a tartalom kidolgozásával Lukács Lilla bebizonyította, hogy felkészült az önálló szerkesztői munkára. A diplomamunka tudománytörténetileg és a mindennapi gyakorlat szempontjából is nagy jelentőségű.

6. **Mihályi Balázs:** *Budapest ostromának (1944–45) kartográfiai feldolgozása*

(Témavezető: Faragó Imre; külső konzulens: Ungváry Krisztián)

A témát az elmúlt majdnem 60 évben számos történész feldolgozta, e művekhez sokszor térképek is készültek, de nem a várostérképek méretarányának szintjén. A dolgozat elkészítéséhez a jelölt felvette a kapcsolatot az e tárgykört ismerő és kutató történészekkel, akik számos adatot bocsátottak rendelkezésére. Ezeket az információkat egészítette ki saját kutatásainak (levéltárak, térképtárak anyagai) eredményeivel. A dolgozat mellékleteként elkészített 1:30 000 méretarányú térkép részletgazdagsága minden korábbi ábrázolást meghalad. A térképen harmincnál is több tematikus témát bemutató piktogrammal találkozhatunk (kilőtt tankok, nyilas házak, kivégzési helyszínek, alakulatok jelei stb.). A védelmi vonalakat korabeli légifotók alapján rekonstruálta. A színek megválasztása is jól sikerült, kiválóan érzékelteti a térkép célját. A későbbiekben a téma iránt érdeklődők számára forrástérképül szolgálhat.

7. **Szánthó Dániel:** *A térkép szerepe az M0-ás útgyűrű megelőző régészeti feltárásának példáján keresztül*

(Témavezető: dr. Zentai László; külső konzulens: dr. Tari Edit)

Szánthó Dániel térképészként már évek óta dolgozik régészeti feltárásokon, így kellő tapasztalattal ren-

delkezett, hogy a két tudományterület, a régészet és a térképészet kapcsolatáról, problémáiról és a régészeti térképésznél elterjedéséről megírja diplomamunkáját. A dolgozat harmadik fejezetében részletesen ismerteti a feltárás menetét, a kartográfiai dokumentálást, majd a feltárás kartográfiai anyagának térinformatikai adatbázisba szervezését. Egy valós probléma megoldásán keresztül mutatja be a régészetben is felhasználható szoftvereket. A további fejezetekben összefoglalást ad a régészetről, mint szakterületről, a régészet szervezeti felépítéséről, a fontosabb országos intézményekről. A diplomamunka a későbbiekben a régészeti térképkészítéshez oktatási anyagként is felhasználható lehet.

Az elkészült diplomamunkák minden érdeklődő számára megtekinthetők a Térképtudományi tanszék Könyvtárában.

A végzős hallgatóknak ezúton is gratulálunk, és további sikereket kívánunk a munkában és az életben.

Verebiné Fehér Katalin

EMT KONFERENCIA CSÍKSOMLYÓN

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Földmérési Szakosztálya 2003. június 20–21-én kétnapos konferenciát szervezett Csíksomlyón, a csíksomlyói kegytemplom szomszédságában lévő Jakab Antal Tanulmányi Házban.

A konferencia fő témakörei a következők voltak: korszerű geodéziai technikák és technológiák (geoinformatika, információs társadalom, műholdgeodézia, távérzékelés stb.), továbbá szakemberképzés és továbbképzés.

A résztvevők száma jóval meghaladta a százat, s ennek felét az anyaországi résztvevők tették ki.

A plenáris ülés során az EMT Földmérési Szakosztálya által alapított „Fő geodéta” elismerésben három kolléga részesült.

A hazai földügyi szakigazgatás vezetője, egyúttal az MFTTT elnöke a következő, meleg hangú levélben köszöntötte a rendezvényt. A köszöntőt Hodobay-Böröcz András osztályvezető (FVM) adta át a szervezőknek.

„Köszöntő az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Földmérő Találkozójára (Csíksomlyó, 2003. június)

Tisztelt Elnök Úr!

Kedves Kollégák, Barátaim!

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság ez évi Föld-

mérő Találkozójának szervezőit, előadóit és minden résztvevőjét.

Köszönöm kedves és megtisztelő meghívásukat, melynek úgysis, mint a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság nemrég megválasztott elnöke, úgysis, mint a magyarországi állami földmérés vezetője, és nem utolsósorban, mint földmérőmérnök szakember nagyon szerettem volna eleget tenni. Sajnos minisztériumi feladataim és zsúfolt programjaim miatt nem tudok részt venni a már hagyományosnak mondható találkozójukon, amit – a szakmai szempontokon

Várház a Gyimesi-szorosban (épült 1897-ben)
(fotó: Hodobay-Böröcz András)

A résztvevők egy része (fotó: Hodobay-Böröcz András)

Dr. Márton Gyárfás professzor előadás közben
(Fotó: Hodobay-Böröcz András)